ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความเชื่อด้านสุขภาพและการปฏิบัติตนเพื่อเลิกสูบบุหรื่ ของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรงพยาบาลป่าซาง จังหวัดลำพูน

ผู้เขียน นางยุพเรศ ญาณมงคลศิลป์

ปริญญา

สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.สุระรอง ชินวงศ์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพ และ ปัจจัยพื้นฐานบางประการ กับการปฏิบัติตนเพื่อเลิกสูบบุหรี่ของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่สูบ บุหรี่ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่ยังสูบบุหรี่ที่รับการรักษาในโรงพยาบาล ป่าซาง จังหวัดลำพูน จำนวน 102 คน ระยะเวลาที่ศึกษา ม.ค.- มิ.ย.2553 เครื่องมือที่ใช้ในการ รวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถามส่วนบุคคล แบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับผลการ สูบบุหรี่ ซึ่งผู้ศึกษาดัดแปลงจากแบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับผลการสูบบุหรี่ในการศึกษา ของนิตยา เย็นฉ่ำ ที่ ดัดแปลงโดยใช้แบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพของเบคเคอร์ และไมแมน เป็น พื้นฐาน และแบบวัดการปฏิบัติตนเพื่อเลิกสูบบุหรี่ ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม และผ่านการตรวจสอบคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและเชิงวิเคราะห์ (Independent t-test และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน)

ผลการศึกษาพบว่า ความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับสูง และความเชื่อรายด้าน
ที่อยู่ในระดับสูง คือ แรงจูงใจด้านสุขภาพ และการรับรู้ประโยชน์ในการปฏิบัติตนเพื่อเลิกสูบบุหรื่
ในขณะที่การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคจากการสูบบุหรื่ การรับรู้ความรุนแรงของโรคและ
การรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติตนเพื่อเลิกสูบบุหรื่อยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่
(ร้อยละ 52) มีคะแนนการปฏิบัติตนเพื่อเลิกสูบบุหรื่อยู่ในระดับต่ำ ความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวม
แรงจูงใจด้านสุขภาพ การรับรู้ความรุนแรงของโรค และการรับรู้ประโยชน์ในการปฏิบัติตนเพื่อเลิก

สูบบุหรี่ ต่างมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติตนเพื่อเลิกสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p<0.01)

ปัจจัยพื้นฐานมีเพียงระดับการศึกษาเท่านั้น ที่มีผลต่อการปฏิบัติตนเพื่อเลิกสูบบุหรื่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p<0.05)

ผลการศึกษาครั้งนี้ เสนอแนะว่า บุคลากรทางด้านสุขภาพควรส่งเสริมความเชื่อด้าน สุขภาพของผู้สูบบุหรี่ โดยเฉพาะด้านแรงจูงใจด้านสุขภาพ การรับรู้ความรุนแรงของโรคและการ รับรู้ประโยชน์ในการปฏิบัติตนเพื่อเลิกสูบบุหรี่ เพื่อช่วยกระตุ้นให้มีการปฏิบัติตนเพื่อเลิกสูบบุหรื่ อย่างต่อเนื่อง

Independent Study Title Health Belief and Practice for Smoking Cessation Among

COPD Patients at Pasang Hospital, Lamphun Province

Author Mrs. Yuparet Yanmongkolsin

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisor Assistant Professor Dr. Surarong Chinwong

ABSTRACT

The purpose of this study was to examine the relationship between health belief, basic conditioning factors and self practice for smoking cessation in COPD patients who smoked. The study recruited 102 patients from COPD patients who attended COPD clinic at Pasang Hospital, Lamphun Province. Duration of the study was January to June 2010.

The health belief was measured by the questionnaire developed by the investigator based on Nittaya Yenchum's questionnaire that was based on Becker and Maiman's health belief model. The self practice for smoking cessation was measured by the questionnaire developed by the investigator based on literature review. The questionnaire was reviewed by three experts. Data was analysed by using descriptive and analytical statistics (Independent t-test and the Pearson's Product Moment Correlation Coefficient).

Results of the study revealed that health belief in overall was at a high level. Considering each dimension, general health motivation and perceived benefits were at a high level, whereas perceived susceptibility, perceived severity and perceived barriers were at a moderate level. Self practice for smoking cessation was at a low level. There were significantly positive relationship between health belief in overall, general health motivation, perceived severity, perceived benefits and self practice for smoking cessation.

The study found the significant differences in self practice for smoking cessation between different educational background groups.

The results of this study suggested that the health personnel should promote health belief to smokers, especially in the dimension of general health motivation, perceived severity and perceived benefits in order to encourage their self practice for smoking cessation continuously.

